

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2016. gada 18. februārī*

Apelācija — Kopējā ārpolitika un drošības politika — Cīņa pret kodolieroču izplatīšanu — Ierobežojoši pasākumi pret Irānas Islāma Republiku — Irānas bankas līdzekļu iesaldēšana — Pienākums norādīt pamatojumu — Akta pieņemšanas procedūra — Acīmredzama kļūda vērtējumā

Lieta C-176/13 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, kas celta 2013. gada 9. aprīlī,

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *S. Boelaert* un *M. Bishop*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv *L. Christie* un *S. Behzadi-Spencer*, pārstāvji, kuriem palīdz *S. Lee*, *barrister*,

pārējie lietas dalībnieki –

Bank Mellat, Teherāna (Irāna), ko pārstāv *M. Brindle*, *QC*, *R. Blakeley* un *V. Zaiwalla*, *barristers*, kā arī *Z. Burbeza*, *P. Reddy*, *S. Zaiwalla* un *F. Zaiwalla*, *solicitors*,

prasītāja pirmajā instancē,

Eiropas Komisija, ko pārstāv *D. Gauci* un *M. Konstantinidis*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *T. fon Danvics* [*T. von Danwitz*], tiesneši *D. Švābi* [*D. Šváby*], *A. Ross* [*A. Rosas*] (referents), *E. Juhāss* [*E. Juhász*] un *K. Vajda* [*C. Vajda*],

ģenerālvokāte *E. Šarpstone* [*E. Sharpston*],

sekretāre *L. Karasko Marko* [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 10. septembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – angļu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 26. februāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu apelācijas sūdzību Eiropas Savienības Padome lūdz Tiesu atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2013. gada 29. janvāra spriedumu *Bank Mellat*/Padome (T-496/10, EU:T:2013:39, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru Vispārējā tiesa, ciktāl tie attiecas uz *Bank Mellat*, ir atcēlusi:

- Padomes 2010. gada 26. jūlija Lēmuma 2010/413/KĀDP, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Kopējo nostāju 2007/140/KĀDP (OV L 195, 39. lpp., un kļūdas labojums – OV L 197, 19. lpp.), II pielikuma B tabulas 4. punktu;
- Padomes 2010. gada 26. jūlija Īstenošanas regulas (ES) Nr. 668/2010, ar ko īsteno 7. panta 2. punktu Regulā (EK) Nr. 423/2007 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV L 195, 25. lpp.), pielikuma B tabulas 2. punktu;
- Padomes 2010. gada 25. oktobra Lēmuma 2010/644/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413/KĀDP (OV L 281, 81. lpp.), pielikuma I sadaļas B tabulas 4. punktu;
- Padomes 2010. gada 25. oktobra Regulas (ES) Nr. 961/2010, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Regulu (EK) Nr. 423/2007 (OV L 281, 1. lpp.), VIII pielikuma B tabulas 4. punktu;
- Padomes 2011. gada 1. decembra Lēmumu 2011/783/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413/KĀDP (OV L 319, 71. lpp.);
- Padomes 2011. gada 1. decembra Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1245/2011, ar ko īsteno Regulu Nr. 961/2010 (OV L 319, 11. lpp.);
- Padomes 2012. gada 23. marta Regulas (ES) Nr. 267/2012 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu un Regulas [...] Nr. 961/2010 atcelšanu (OV L 88, 1. lpp.), IX pielikuma I sadaļas B tabulas 4. punktu;

ciktāl *Bank Mellat* nosaukums ir iekļauts to personu, vienību un struktūru sarakstos, kurām piemērojami minētajos tiesību aktos paredzētie ierobežojošie pasākumi (turpmāk tekstā visi kopā – “apstrīdētie akti”).

Atbilstošās tiesību normas un tiesvedības priekšvēsture

- 2 Ņemot vērā daudzos Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras (turpmāk tekstā – “SAEA”) ģenerāldirektora ziņojumus un SAEA Vadības padomes rezolūcijas attiecībā uz Irānas Islāma Republikas kodolieroču programmu, Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome (turpmāk tekstā – “Drošības padome”) 2006. gada 23. decembrī pieņēma Rezolūciju 1737 (2006), kuras 12. punktā, lasot to kopā ar tās pielikumu, ir uzskaitīta virkne personu un vienību, kas esot iesaistītas kodolieroču izplatīšanā un kuru līdzekļi, kā arī saimnieciskie resursi būtu jāiesaldē.
- 3 Lai Eiropas Savienībā īstenotu Rezolūciju 1737 (2006), Eiropas Savienības Padome 2007. gada 27. februārī pieņēma Kopējo nostāju 2007/140/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV L 61, 49. lpp.).

- 4 Kopējās nostājas 2007/140 5. panta 1. punktā bija paredzēta noteiktu personu un vienību kategoriju, kas ir uzskaitītas šīs tiesību normas a) un b) punktā, visu līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana. Tā šī 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā bija minētas personas un vienības, kas uzskaitītas Rezolūcijas 1737 (2006) pielikumā, kā arī citas personas un vienības, kuras bija norādījuši Drošības padome vai saskaņā ar Rezolūcijas 1737 (2006) 18. punktu izveidotā Drošības padomes komiteja. Šo personu un vienību saraksts ir ietverts Kopējās nostājas 2007/140 I pielikumā. Minētā 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecas uz tām I pielikumā neiekļautajām personām un vienībām, kuras tostarp piedalās ar Irānas Islāma Republikas kodolieroču izplatīšanu saistītās darbībās, ir tieši saistītas ar tām vai sniedz tām atbalstu. Šo personu un vienību saraksts ir ietverts iepriekš minētās kopējās nostājas II pielikumā.
- 5 Ciktāl tas attiecas uz Eiropas Kopienas kompetenci, Rezolūcija 1737 (2006) tika īstenota ar Padomes 2007. gada 19. aprīļa Regulu (EK) Nr. 423/2007 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV L 103, 1. lpp.), kura tika pieņemta, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu un kurā ir atsauce uz Kopējo nostāju 2007/140, un kuras saturs būtībā līdzinās pēdējās minētās saturam, jo šīs regulas IV pielikumā, kas attiecas uz Drošības padomes vai Sankciju komitejas norādītajām personām, vienībām un struktūrām, un V pielikumā, kurš attiecas uz personām, vienībām un struktūrām, kas nav minētas šajā IV pielikumā, ir iekļauti to pašu vienību un fizisko personu nosaukumi un vārdi.
- 6 Regulas Nr. 423/2007 7. panta 2. punkta a) apakšpunkts bija formulēts šādi:
- “Visus līdzekļus [..], kas ir to personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē, kuras minētas V pielikumā, iesaldē. V pielikumā iekļauj fiziskas un juridiskas personas, vienības un struktūras, kas nav minētas IV pielikumā un kas saskaņā ar 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu Kopējā nostājā 2007/140/KĀDP ir apzinātas kā tādas, kas:
- a) piedalās ar kodolieroču izplatīšanu saistītās Irānas darbībās, ir tieši saistītas ar tām vai sniedz tām atbalstu [..].”
- 7 Konstatējusi, ka Irānas Islāma Republika turpina savas ar kodolmateriālu bagātināšanu saistītās darbības un nesadarbojas ar SAEA, Drošības padome 2008. gada 3. martā pieņēma Rezolūciju 1803 (2008). Šīs rezolūcijas 10. punktā Drošības padome:
- “*Aicina* visas valstis modri savā teritorijā novērot finanšu iestāžu darbības ar visām bankām, kuru domicils ir Irānā, it īpaši ar *Melli* banku un *Saderat* banku, kā arī ar to filiālēm un pārstāvniecībām ārvalstīs, lai izvairītos no tā, ka šādas darbības veicina kodolieroču izplatīšanu vai kodolieroču piegādes sistēmu attīstību, kā ir teikts Rezolūcijā 1737 (2006).”
- 8 Drošības padome ar 2010. gada 9. jūnija Rezolūciju 1929 (2010) noteica stingrākus pasākumus un tostarp nolēma iesaldēt dažādu finanšu vienību līdzekļus. Minētās rezolūcijas 21. punktā Drošības padome aicina valstis tostarp “novērst to, ka ar dalībvalstu valstspiederīgo starpniecību vai saskaņā ar to tiesību aktiem organizētu struktūru (tostarp meitasuzņēmumu ārvalstīs) starpniecību, vai personu vai to teritorijā esošu finanšu iestāžu starpniecību tiek sniegti finanšu pakalpojumi – tostarp apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas pakalpojumi – vai nodoti jebkādi finanšu vai citi aktīvi vai līdzekļi uz dalībvalstu teritoriju vai no tās, ja to rīcībā ir informācija, kas dod tiem pamatotu iemeslu domāt, ka šie pakalpojumi, aktīvi vai līdzekļi varētu sekmēt divdomīgu kodoldarbību izplatīšanu vai kodolieroču nesēju sistēmu izstrādi no Irānas puses, tostarp iesaldējot finanšu vai citus aktīvus vai līdzekļus, kuri atrodas to teritorijā vai atradīsies to teritorijā vēlāk, vai uz kuriem attiecas vai varētu attiekties to jurisdikcija, un kuri ir saistīti ar šīm programmām vai darbībām, un saskaņoti ar savas valsts iestādēm un atbilstoši savas valsts tiesību aktiem īstenojot pastiprinātu uzraudzību, lai novērstu šādus darījumus”.

- 9 *Bank Mellat* ir minēta Rezolūcijas 1929 (2010) I pielikuma 6. punktā pie pamatojuma par *First East Export Bank plc* (turpmāk tekstā – “FEE”) iekļaušanu šajā pielikumā:

“Šī banka pieder *Bank Mellat*, ir tās kontrolē vai rīkojas tās vārdā. Pēdējo septiņu gadu laikā *Bank Mellat* ir ļāvusi Irānas vienībām, kuras ir saistītas ar kodolbruņojuma, raķešu un aizsardzības programmu, veikt darījumus ar simtiem miljonu dolāru.”

- 10 Deklarācijā, kas ir pievienota Eiropadomes 2010. gada 17. jūnija secinājumiem, tā uzsvēra arvien pieaugošās bažas par Irānas kodolprogrammu, puda gandarījumu par Drošības padomes rezolūcijas 1929 (2010) pieņemšanu un pieņēma zināšanai pēdējo SAEA ziņojumu, kas datēts ar 2010. gada 31. maiju, un paziņoja par jauniem ierobežojošiem pasākumiem, kas attiecas tostarp uz finanšu nozari.

- 11 Padome īstenoja šo deklarāciju ar 2010. gada 26. jūlijā pieņemto Lēmumu 2010/413, atceļot Kopējo nostāju 2007/140 un paredzot papildu ierobežojošus pasākumus salīdzinājumā ar minētajā nostājā paredzētajiem pasākumiem. Lēmuma 2010/413 preambulas 17.–20. apsvērumā, kuri attiecas uz finanšu darbībām, ir atgādināti Rezolūcijā 1929 (2010) ietvertie Drošības padomes lēmumi, kā arī Eiropadomes 2010. gada 17. jūnija deklarācija. Lēmuma 2010/413 2. nodaļa ir veltīta finanšu nozarei. Šī lēmuma 10. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, lai novērstu finanšu pakalpojumu sniegšanu dalībvalstu teritorijā vai jebkādu finanšu līdzekļu, citu aktīvu vai saimniecisku resursu, kas varētu sekmēt Irānas kodoldarbības, kuras varētu radīt kodolieroču izplatīšanu, nodošanu uz dalībvalstu teritoriju, caur dalībvalstu teritoriju vai to veicot dalībvalstu teritorijās vai dalībvalstu valstspiederīgajiem vai struktūrām, kas organizētas saskaņā ar to likumiem (ietverot ārvalstu filiāles), vai personām vai finanšu iestādēm dalībvalstu teritorijā, vai no tādu personu vai finanšu iestāžu puses, kas ir to teritorijā, dalībvalstis pastiprināti uzrauga jebkādu to jurisdikcijā esošo finanšu iestāžu sadarbību ar bankām, kuru domicils ir Irānā, to filiālēm, meitasuzņēmumiem vai to kontrolē esošām vienībām.

- 12 Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punktā ir paredzēta vairāku kategoriju personu un vienību līdzekļu iesaldēšana. Šī 20. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir minētas personas un vienības, kuras ir norādījuši Drošības padome un kuras ir uzskaitītas šī lēmuma I pielikumā. Minētā 20. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir norādītas “I pielikumā neiekļautas personas un struktūras, kuras ir iesaistītas vai tieši saistītas ar atbalsta sniegšanu Irānas aizdomīgu kodoldarbību izplatīšanā vai kodolieroču piegādes sistēmas izstrādē, tostarp iesaistītas aizliegtu priekšmetu, preču, iekārtu, materiālu un tehnoloģiju iepirkšanā, vai personas vai struktūras, kuras darbojas to vārdā vai pēc to norādījumiem, vai struktūras, kas ir to īpašumā vai kontrolē, tostarp nelikumīgi, vai personas, kuras ir palīdzējušas norādītajām personām vai struktūrām izvairīties vai pārkāpt ANODPR 1737 (2006), ANODPR 1747 (2007), ANODPR 1803 (2008) un ANODPR 1929 (2010) vai šā lēmuma noteikumus, kā arī citas IRGC un IRISL augstākās amatpersonas un struktūras un struktūras, kuras ir to īpašumā, kontrolē vai kuras darbojas to vārdā, kā uzskaitīts II pielikumā”.

- 13 Vairākas finanšu vienības vai šādu vienību grupas ir norādītas Lēmuma 2010/413 II pielikumā. *Bank Mellat* ir iekļauta šī pielikuma I B daļas 4. punktā. Ir norādīts šāds pamatojums:

“*Bank Mellat* ir valstij piederoša Irānas banka. *Bank Mellat* iesaistās darbībās, kas atbalsta un veicina Irānas kodolprogrammu un ballistisko raķešu programmu. Tā ir sniegusi banku pakalpojumus ANO un ES melnajos sarakstos iekļautām vienībām, vienībām, kuras rīkojas to interesēs vai pēc to norādījumiem, vai vienībām, kuras tām pieder vai kuras tās vada. Tas ir mātesuzņēmums [FEE], kura ir minēta ANO DPR 1929 [..].”

- 14 Ar Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, kas tika pieņemta 2010. gada 26. jūlijā, īstenojot Regulas Nr. 423/2007 7. panta 2. punktu, *Bank Mellat* nosaukums, kas bija minēts šīs īstenošanas regulas pielikuma I B daļas 2. punktā, tika pievienots Regulas Nr. 423/2007 V pielikuma I tabulā ietvertajam juridisku personu, vienību un struktūru sarakstam.

- 15 *Bank Mellat* iekļaušanas pamatojums ir gandrīz identisks Lēmumā 2010/413 ietvertajam pamatojumam.
- 16 Ar 2010. gada 27. jūlija vēstuli Padome informēja *Bank Mellat* par tās iekļaušanu Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 423/2007 V pielikumā ietvertajos sarakstos.
- 17 Ar 2010. gada 16. un 24. augusta un 2. un 9. septembra vēstulēm *Bank Mellat* lūdza Padomi informēt to par pierādījumiem, uz kuru pamata Padome attiecībā uz to ir noteikusi ierobežojošos pasākumus.
- 18 Atbildot uz prasītājas lūgumiem piekļūt lietas materiāliem, Padome tai ar 2010. gada 13. septembra vēstuli nosūtīja divu dalībvalstu iesniegto priekšlikumu par ierobežojošu pasākumu noteikšanu kopijas. Tā arī noteica prasītājai termiņu, kas beidzās 2010. gada 25. septembrī, tās apsvērumu par ierobežojošu pasākumu noteikšanu pret viņu iesniegšanai.
- 19 Lēmuma 2010/413 II pielikums tika pārskatīts un pārstrādāts ar 2010. gada 25. oktobrī pieņemto Lēmumu 2010/644. Šī lēmuma preambulas 2. apsvērumā Padome norāda, ka ir ņēmusi vērā apsvērumus, ko tai iesniedza ieinteresētās personas.
- 20 *Bank Mellat* nosaukums tika pārņemts Lēmuma 2010/413, tā Lēmuma 2010/644 redakcijā, II pielikuma I tabulā ietvertā vienību saraksta 4. punktā. Pamatojumā ir tikai norādīts, ka runa ir par valsts banku, bet pārējā daļā tas ir identisks pamatojumam Lēmumā 2010/413.
- 21 Regula Nr. 423/2007 tika atcelta un aizstāta ar 2010. gada 25. oktobrī pieņemto Regulu Nr. 961/2010. Atbilstoši šīs regulas 16. panta 2. punktam:

“Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas ir VIII pielikumā uzskaitīto personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē. VIII pielikumā iekļauj fiziskas un juridiskas personas, vienības un struktūras, kas [...] saskaņā ar Lēmuma 2010/413 [...] 20. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir apzinātas kā tādas, kas:

- a) piedalās ar kodolieroču izplatīšanu saistītās Irānas darbībās vai Irānas veiktā kodolieroču piegādes sistēmu izstrādē, ir tieši saistītas ar tām vai sniedz tām atbalstu, tostarp iesaistoties aizliegtu preču un tehnoloģiju iepirkumos, vai ir apzinātas kā tādas, kas pieder šādai personai, vienībai vai struktūrai vai ko tās kontrolē, tostarp ar nelikumīgiem līdzekļiem, vai kas rīkojas to vārdā vai uzdevumā;
- b) būdamas fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, ir palīdzējušas sarakstā iekļautai personai, vienībai vai struktūrai apiet vai pārkāpt šīs regulas noteikumus, [...] Lēmumu 2010/413 [...] vai [...] rezolūcijas 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) un 1929 (2010);

[..].”

- 22 Padome iekļāva *Bank Mellat* nosaukumu Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikuma B daļā ietvertā juridisko personu, vienību un struktūru saraksta 4. punktā. Šis iekļaušanas pamatojums ir gandrīz identisks Lēmumā 2010/413, Lēmuma 2010/644 redakcijā, esošajam pamatojumam.
- 23 Padome atbildes rakstā uz repliku, kas tika iesniegts saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, par ko tika pasludināts pārsūdzētais spriedums, 2011. gada 31. maijā nosūtīja *Bank Mellat* Padomes dokumentu, datētu ar 2011. gada 27. maiju, kurā bija izvilkti no trešā priekšlikuma iekļaut *Bank Mellat* to vienību sarakstā, uz kurām attiecas ierobežojošie pasākumi (turpmāk tekstā – “trešais priekšlikums”).
- 24 Padome 2011. gada 1. decembrī, pēc tam, kad bija veikusi pārskatīšanu, ar Lēmumu 2011/783 nolēma atstāt *Bank Mellat* Lēmuma 2010/413 sarakstā, kā arī ar Īstenošanas regulu Nr. 1245/2011 – Regulas Nr. 961/2010 sarakstā.

- 25 Atsaucoties uz Eiropadomes 2011. gada 9. decembra secinājumiem, Padome ar 2012. gada 23. janvāra Lēmumu 2012/35/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV L 19, 22. lpp.), noteica jaunus pasākumus.
- 26 2012. gada 23. martā tā noteica jaunus pasākumus ar Regulu Nr. 267/2012, ar kuru tika atcelta un aizstāta Regula Nr. 961/2010. Līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana ir paredzēta Regulas Nr. 267/2012 23. pantā. 23. panta 2. punkts tādējādi ir izteikts šādi:
- “Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas ir Padomes IX pielikumā minēto personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē. Šīs regulas IX pielikumā iekļauj fiziskas un juridiskas personas, vienības un struktūras, kas saskaņā ar [Padomes] Lēmuma [2010/413] 20. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu ir apzinātas kā tādas, kas:
- a) piedalās ar kodolieroču izplatīšanu saistītās Irānas darbībās vai Irānas veiktā kodolieroču piegādes sistēmu izstrādē, ir tieši saistītas ar tām vai sniedz tām atbalstu, tostarp iesaistoties aizliegtu preču un tehnoloģiju iepirkumos, vai ir apzinātas kā tādas, kas pieder šādai personai, vienībai vai struktūrai vai ko tās kontrolē, tostarp ar nelikumīgiem līdzekļiem, vai kas rīkojas to vārdā vai uzdevumā;
  - b) būdamas fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, ir palīdzējušas sarakstā iekļautai personai, vienībai vai struktūrai apiet vai pārkāpt šīs regulas noteikumus, [...] Lēmumu [2010/413] vai [...] rezolūcijas 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) un 1929 (2010);
- [..]
- d) ir citas personas, vienības vai struktūras, kas sniedz atbalstu, piemēram, materiālu atbalstu, loģistikas vai finansiālu atbalstu, Irānas valdībai, un personas un vienības, kas ir saistītas ar tām.
- [..]”
- 27 *Bank Mellat* ir iekļauta Regulas Nr. 267/2012 IX pielikuma I sadaļas B tabulas 4. punktā. Šis iekļaušanas pamatojums ir gandrīz identisks Lēmumā 2010/413, Lēmuma 2010/644 redakcijā, esošajam pamatojumam.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 28 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kanceleijā iesniegts 2010. gada 7. oktobrī, *Bank Mellat* cēla prasību atcelt Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010. Pēc tam tā paplašināja prasījumus, vienlīdz prasot atcelt Lēmumu 2010/644, Regulu Nr. 961/2010, Lēmumu 2011/783, Īstenošanas regulu Nr. 1245/2011 un Regulu Nr. 267/2012, ciktāl šie akti to skar.
- 29 Vispirms Vispārējā tiesa noraidīja gan Padomes, gan Komisijas argumentāciju, ka *Bank Mellat* nebija tiesīga atsaukties uz aizsardzību un garantijām, kuras ir saistītas ar pamattiesībām.
- 30 Tad tā izskatīja *Bank Mellat* celto prasību. Tajā bija trīs pamati. Pirmais pamats – par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, tās tiesību uz aizstāvību un tās tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu. Otrais pamats – par acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz ierobežojošu pasākumu noteikšanu pret to. Trešais pamats – par tās īpašuma tiesību un samērīguma principa pārkāpumu.
- 31 Pirmajā pamatā par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, tās tiesību uz aizstāvību un tās tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu Vispārējā tiesa izskatīja katru no pamatojumiem, kas attiecas uz *Bank Mellat* un kas ir gan apstrīdētajos tiesību aktos, gan priekšlikumos noteikt

ierobežojošus pasākumus. Tā nosprieda, ka Padome nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu attiecībā uz atsevišķiem pamatojumiem to neprecizitātes dēļ. Šīs neprecizitātes dēļ bija vienlīdz pārkāpta *Bank Mellat* tiesību aizsardzība tiesā, ciktāl tas skar šos pamatojumus. Šīs tiesības tika turklāt pārkāptas attiecībā uz Lēmumu 2010/413, Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, Lēmumu 2010/644 un Regulu Nr. 961/2010 trešā priekšlikuma ierobežojošu pasākumu noteikšanai novēlotas paziņošanas dēļ. Visbeidzot Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Lēmuma 2010/413 un Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 pārbaude nav bijusi pilnīga, jo lietas materiālos nav norāžu, kas liktu domāt, ka Padome ir pārbaudījusi pierādījumu, kas skar *Bank Mellat*, atbilstību un pamatotību. Tādēļ Vispārējā tiesa apmierināja pirmo pamatu attiecībā uz Lēmumu 2010/413, Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, Lēmumu 2010/644 un Regulu Nr. 961/2010.

- 32 Pēc tam Vispārējā tiesa pārbaudīja otro pamatu – par acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz ierobežojošo pasākumu noteikšanu *Bank Mellat*. Tika pārbaudīti pamatojumi, kas tika uzskatīti par pietiekami precīziem un pienākumu norādīt pamatojumu nepārkāpjošiem. Tā kā neviens no šiem pamatojumiem, kurus Padome bija norādījusi attiecībā uz prasītāju, neattaisnoja to skarošo ierobežojošo pasākumu noteikšanu, Vispārējā tiesa apmierināja otro pamatu un atcēla apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl tie skāra prasītāju, nepastāvot nepieciešamībai pārbaudīt trešo pamatu par samērīguma principa pārkāpumu.

Lietas dalībnieču prasījumi

- 33 Padome lūdz Tiesu:

- atcelt pārsūdzēto spriedumu;
- pieņemt galīgo spriedumu lietā un noraidīt *Bank Mellat* prasību par apstrīdētajiem tiesību aktiem;
- piespriest *Bank Mellat* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas Padomei radušies tiesvedībā gan pirmajā instancē, gan šajā apelācijas tiesvedībā.

- 34 *Bank Mellat* lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

- 35 Komisija pilnībā atbalsta prasījumus, kurus Padome ir izklāstījusi apelācijas sūdzībā.

- 36 Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste lūdz Tiesu apmierināt apelācijas sūdzību, atcelt pārsūdzēto spriedumu un noraidīt prasību, ko *Bank Mellat* cēlusi par apstrīdētajiem tiesību aktiem.

Par apelāciju

Par iebildi par apelācijas sūdzības nepieņemamību

Lietas dalībnieču argumenti

- 37 *Bank Mellat* apgalvo, ka apelācijas sūdzība tika iesniegta pēc termiņa. Tā norāda, ka Tiesas Reglamentā paredzētie termiņi, kas noteikti, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, nav piemērojami, jo Padome, tā kā tā sazinās ar to elektroniski, nav attālināta no Tiesas.
- 38 Padome atgādina Reglamenta 51. pantu, atbilstoši kuram termiņi, kas noteikti, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, ir vienoti.

Tiesas vērtējums

- 39 Kā to ir uzsvērusi ģenerālvokāte secinājumu 32. un 33. punktā, lai gan terminoloģija, kas izmantota, lai apzīmētu Reglamenta 51. pantā noteiktos terminus, norāda, ka šo terminu mērķis ir kompensēt laiku, kas nepieciešams pasta pakalpojumiem sakarā ar attālinātību no Tiesas, šie termini kopš Tiesas Reglamenta 2000. gada 28. novembra grozījumiem (OV L 322, 1. lpp.) ir vienoti (šajā ziņā skat. spriedumu *Gbagbo* u.c./Padome, no C-478/11 P līdz C-482/11 P, EU:C:2013:258, 63. punkts).
- 40 No tā izriet, ka Reglamenta 51. pants bija piemērojams lietā, pat ja Padome sazinājās ar Tiesu elektroniski. Tādēļ apelācijas sūdzība tika iesniegta paredzētajā termiņā un iebilde par nepieņemamību ir noraidāma.

Par būtību

- 41 Padome norāda, ka pārsūdzētajā spriedumā ir vairākas kļūdas tiesību piemērošanā.

Par iebildi par pamatu par pamattiesību pārkāpumiem nepieņemamību

– Pārsūdzētais spriedums

- 42 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 46. punktā noraidīja gan Padomes, gan Komisijas argumentāciju, ka *Bank Mellat* nebija tiesīga atsaukties uz aizsardzību un garantijām, kuras ir saistītas ar pamattiesībām. Minētā sprieduma 41. punktā tā nosprieda, ka Savienības tiesībās nav normas, kas liegtu juridiskām personām, kuras ir trešo valstu veidojumi, savā labā atsaukties uz aizsardzību un garantijām, kuras ir saistītas ar pamattiesībām, un šī sprieduma 42. punktā – ka turklāt un katrā ziņā Padome un Komisija nav norādījušas pierādījumus, kas ļautu konstatēt, ka atbildētāja tiešām ir Irānas valsts veidojums.

– Lietas dalībnieču argumenti

- 43 Padome vispirms kritizē pārsūdzētā sprieduma 35.–41. punktu. Tā uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka, pat ja tiktu pierādīts, ka *Bank Mellat* ir Irānas valsts veidojums, tā Savienības tiesā savā labā varētu atsaukties uz aizsardzību un garantijām, kuras ir saistītas ar pamattiesībām.
- 44 Tā rod argumentāciju Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 34. pantā, kurā valsts organizācijām un līdzīgām vienībām ir liegts vērsties Eiropas Cilvēktiesību tiesā, un citās tādās atbilstošās normās kā 1969. gada 22. novembra Amerikas Cilvēktiesību konvencijas 44. pants. *Ratio legis* esot fakts, ka valstij nebūtu jāgūst labums no pamattiesībām. Lai arī Savienības līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā nav ECPAK 34. pantam analoģu normu, esot piemērojams šis pats princips.
- 45 Tā uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, arī uzskatot, ka nav pierādījumu, kas pierādītu, ka *Bank Mellat* tiešām ir valsts organizācija. Šajā sakarā Padome norāda uz:
- Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, atbilstoši kurai konkrētais faktiskais un tiesiskais konteksts ir rūpīgi jāizvērtē, lai noteiktu, vai kāda struktūra ir valsts pārvaldes vai nevalstiska organizācija;

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tiesību komisijas sagatavojošajiem dokumentiem, proti, komentāriem par 2. panta b) punktu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par valstu un to īpašumu imunitāti no jurisdikcijas, kas pieņemta 2004. gada 2. decembrī, saskaņā ar kuriem jēdziens “valsts organizācijas vai iestādes un citas struktūras” var ietvert valsts uzņēmumus vai citas valsts izveidotas struktūras, kas veic tirdznieciskus darījumus, un
- Tiesas judikatūru par atbalstiem (spriedums Francija/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, 55. punkts).

46 Esot aplami, ka Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka tādēļ, ka *Bank Mellat* veic komercdarbību, kam piemērojamas vispārējās tiesības, tā nevarot tikt klasificēta kā “valsts dienests”, lai gan šīs darbības ir nepieciešamas valsts tautsaimniecības darbībai. Vispārējā tiesa neesot arī pienācīgi ņēmusi vērā ietekmi, kādu Irānas valdība īsteno pār *Bank Mellat*, jo šai valstij šajā bankā pieder 20 % un pārējā daļu piederība ir sadrumstalota.

47 *Bank Mellat* apstrīd Padomes argumentāciju.

– Tiesas vērtējums

48 Ir jānorāda, ka *Bank Mellat* celtā prasība ietilpst LESD 275. panta otrās daļas tvērumā (spriedums Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 50. punkts).

49 *Bank Mellat* norāda uz pamatiem par tās tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu. Prasībā Savienības tiesā uz šādām tiesībām var atsaukties ikviens fiziska persona un vienība.

50 Tas pats attiecas uz pamatiem par būtisku procesuālo prasību pārkāpumiem, tādiem kā pienākuma norādīt tiesību akta pamatojumu neizpilde.

51 Kas attiecas uz pamatiem par acīmredzamu kļūdu vērtējumā vai vispārējā samērīguma principa pārkāpumu, ir jākonstatē, ka iespēja valsts struktūrai uz tiem atsaukties ir jautājums par strīda būtību (spriedums Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 51. punkts).

52 Ņemot vērā šos apstākļus, ir jānorāda Padomes pamats un nav jāizskata arguments par Vispārējās tiesas kļūdu, tai nospriežot, ka nav ticis pierādīts, ka *Bank Mellat* ir valsts struktūra, jo šis arguments nav iedarbīgs.

Par pienākumu norādīt pamatojumu, tiesībām uz aizstāvību, tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un tiesībām piekļūt lietas materiāliem

– Pārsūdzētais spriedums

53 Pārsūdzētā sprieduma 49.–51. punktā Vispārējā tiesa atgādināja judikatūru par pienākumu norādīt pamatojumu tiesību aktiem, kas ir paredzēts LESD 296. panta otrajā daļā. Minētā sprieduma 52.–55. punktā tā atgādināja judikatūru par tiesībām uz aizstāvību un pienākumu paziņot pierādījumus, kas izmantoti attiecīgās vienības apsūdzībā, lai tā spētu lietderīgi izklāstīt savu nostāju par šiem pierādījumiem.

54 Pārsūdzētā sprieduma 63. un 64. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka, lai novērtētu, vai ir izpildīts pienākums norādīt pamatojumu un pienākums paziņot *Bank Mellat* pierādījumus, kas izmantoti tās apsūdzībā, ir jāņem vērā ne tikai apstrīdētajos tiesību aktos esošie pamatojumi, bet arī divi

priekšlikumi ierobežojošu pasākumu noteikšanai, par kuriem Padome paziņoja prasītājam ar 2010. gada 13. septembra vēstuli, kā arī trešais priekšlikums, ko Padome pievienojusi savam 2011. gada 31. maijā iesniegtajam atbildes rakstam uz repliku. Vispārējās tiesas ieskatā šie priekšlikumi tika izsniegti dalībvalstu delegācijām ierobežojošu pasākumu noteikšanas attiecībā uz prasītāju kontekstā un tādēļ ir pierādījumi, kas pamatoja šos pasākumus.

55 Pārsūdzētā sprieduma 65. punktā Vispārējā tiesa konstatēja:

“[...] ir taisnība, ka trešais priekšlikums prasītājam tika paziņots gan pēc prasības celšanas, gan pēc prasījumu pielāgošanas sakarā ar Lēmuma 2010/644 un Regulas Nr. 961/2010 pieņemšanu. Tādējādi tas nevar likumīgi papildināt Lēmuma 2010/413, Īstenošanas regulas Nr. 668/2010, Lēmuma 2010/644 un Regulas Nr. 961/2010 pamatojumu. Tomēr tas var tikt ņemts vērā, novērtējot vēlāko tiesību aktu, proti, Lēmuma 2011/783, Īstenošanas regulas Nr. 1245/2011 un Regulas Nr. 267/2012, tiesiskumu.”

56 Pārsūdzētā sprieduma 66.–76. punktā Vispārējā tiesa aplūkoja katru no apstrīdētajos tiesību aktos un priekšlikumos noteikt ierobežojošus pasākumus esošajiem pamatojumiem. 66.–69. punkts ir izteikti šādi:

“66 Apstrīdētajos tiesību aktos ir minēti četri šādi pamatojumi, kuri attiecas uz prasītāju:

- saskaņā ar Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010 prasītāja ir valsts banka (turpmāk tekstā – “pirmais pamatojums”);
- prasītāja rīkojas tādējādi, ka atbalsta un veicina Irānas kodolprogrammas un ballistisko raķešu programmas (turpmāk tekstā – “otrais pamatojums”);
- prasītāja sniedz bankas pakalpojumus Apvienoto Nāciju Organizācijas un [Savienības] sarakstos esošām vienībām, vienībām, kuras rīkojas minēto vienību vārdā vai atbilstoši to rīkojumiem, vai vienībām, kuras minētajām vienībām pieder vai kuras tās kontrolē (turpmāk tekstā – “trešais pamatojums”);
- [prasītāja] ir mātesuzņēmums bankai [FEE], kura ir minēta [rezolūcijā] 1929 (2010) [...] (turpmāk tekstā – “ceturtais pamatojums”).

67 Pirmais no abiem priekšlikumiem noteikt ierobežojošus pasākumus, kas tika paziņots 2010. gada 13. septembrī, daļēji saskan ar apstrīdētajos tiesību aktos norādīto otro pamatojumu. Tajā papildus ir ietverti šādi pamatojumi:

- prasītāja sniedz bankas pakalpojumus Irānas Atomenerģijas organizācijai (turpmāk tekstā – “OIEA”) un *Novin Energy Company* (turpmāk tekstā – “Novin”), uz kurām attiecas [...] Drošības padomes noteiktie ierobežojošie pasākumi [...] (turpmāk tekstā – “piektais pamatojums”);
- prasītāja pārvalda augstu Aeronautikas industriju organizācijas amatpersonu un kādas par Irānas iepirkumiem atbildīgās personas bankas kontus (turpmāk tekstā – “sestais pamatojums”).

68 Otrais priekšlikums, par kuru tika paziņots 2010. gada 13. septembrī, būtībā saskan ar apstrīdēto tiesību aktu pamatojumu. Tajā papildus ir ietverts tikai viens pamatojums, ka prasītāja esot atvieglējusi miljonu dolāru kustību Irānas kodolieroču programmai vismaz kopš 2003. gada (turpmāk tekstā – “septītais pamatojums”).

- 69 Trešajā priekšlikumā par ierobežojošu pasākumu noteikšanu, kas ir ietverts atbildes raksta uz repliku pielikumā, nav papildu faktu salīdzinājumā ar apstrīdētajiem tiesību aktiem un ar abiem 2010. gada 13. septembrī paziņotajiem priekšlikumiem.”
- 57 77. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka Padome nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, kā arī pienākumu prasītājai paziņot pret to izvirzītās apsūdzības pamatā esošos pierādījumus, kas attiecas uz otro, trešo, sesto un septīto pamatu, jo tie ir neprecīzi, bet šie pienākumi tika izpildīti attiecībā uz pārējiem pamatiem.
- 58 Kas attiecas uz piekļuvi lietas materiāliem, pārsūdzētā sprieduma 81. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka no lietas materiāliem neizriet, ka Padome, pieņemot apstrīdētos tiesību aktus, būtu pamatojusies uz citiem faktiem kā vien trim dalībvalstu iesniegtajiem priekšlikumiem par ierobežojošiem pasākumiem pret *Bank Mellat*. Tomēr minētā sprieduma 82. punktā tā konstatēja, ka trešais priekšlikums prasītājai tika paziņots tikai atbildes raksta uz repliku pielikumā, proti, pēc termiņa, kuru Padome bija noteikusi prasītājai tās apsvērumu iesniegšanai pēc Lēmuma 2010/413 un Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 pieņemšanas, pēc prasības celšanas, kā arī pēc Lēmuma 2010/644 un Regulas Nr. 961/2010 pieņemšanas.
- 59 Minētā sprieduma 84. punktā Vispārējā tiesa noraidīja Padomes argumentu, ka tā ir paziņojusi šo priekšlikumu, tiklīdz tā bija saņēmusi dalībvalsts, kas to ierosināja, piekrišanu. Vispārējā tiesa nosprieda, ka, ja Padome ir iecerējusi balstīties uz faktiem, kurus ir sniegusi dalībvalsts, lai noteiktu ierobežojošus pasākumus pret kādu vienību, tai pirms šo pasākumu noteikšanas ir pienākums nodrošināt, ka attiecīgie fakti attiecīgajai vienībai tiek nosūtīti laikus, lai tā varētu lietderīgi paust savu nostāju. Vispārējā tiesa tā paša sprieduma 85. punktā secināja, ka Padome nav devusi piekļuvi šim pierādījumam lietas materiālos laicīgi, pārkāpjot tiesības uz aizstāvību.
- 60 Lemjot par iespēju prasītājai lietderīgi paust savu nostāju, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 89. punktā uzskatīja, ka prasītājai bija iespēja lietderīgi paust savu nostāju, izņemot, pirmkārt, attiecībā uz otro, trešo, sesto un septīto Padomes norādīto pamatojumu, kuri ir pārmērīgi plaši, un, otrkārt, par priekšlikumu noteikt ierobežojošus pasākumus, kas tika paziņots Padomes atbildes raksta uz repliku pielikumā, jo tai tā nebija apsvērumu sniegšanas datumā.
- 61 Pārsūdzētā sprieduma 90. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka no Padomes vēstulēm izriet, ka tā ir ņēmusi vērā prasītājas apsvērumus. Tostarp minētā sprieduma 91. punktā tā norādīja, ka Padome ir labojusi norādi, kuras precizitāti bija apstrīdējusi prasītāja, par to, ka tā ir valsts banka.
- 62 Pārsūdzētā sprieduma 96. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka ir tikušas pārkāptas prasītājas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ņemot vērā otrā, trešā, sestā un septītā pamatojuma neprecizitāti un viena no priekšlikumiem noteikt ierobežojošus pasākumus novēlotu paziņošanu. Savukārt šīs tiesības nav tikušas pārkāptas attiecībā uz Padomes norādīto pirmo, ceturto un piekto pamatojumu.
- Lietas dalībnieču argumenti
- 63 Pirmkārt, sadaļā “Pienākums norādīt pamatojumu” Padome uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, aplūkojot katru no pamatojumiem atsevišķi, tā vietā, lai tos aplūkotu kopā. Šie pamatojumi esot acīmredzami saistīti. Konkrētāk, trešais pamatojums esot precīzāks otrajā pamatā minētās rīcības apraksts. Turklāt Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 73. punktā esot kļūdaini nospriedusi, ka šie pēdējie minētie pamatojumi “neprecizējot pārņemto rīcību”. Lai gan šajā trešajā pamatojumā nav minēti to Apvienoto Nāciju un Savienības sarakstos esošo vienību nosaukumi, kurām *Bank Mellat* sniedz bankas pakalpojumus, tā esot varējusi salīdzināt šīs vienības ar saviem klientu sarakstiem un apstrīdēt šo pamatojumu, ja neviena no tās klientiem nebūtu Apvienoto Nāciju vai Savienības sarakstos.

- 64 Kas attiecas uz sesto pamatojumu vienā no dalībvalsts priekšlikumiem iekļaušanai sarakstā, kurā ir minēts, ka *Bank Mellat* apkalpo Aviācijas nozares uzņēmumu organizācijas amatpersonu un kādas par iepirkumiem atbildīgās amatpersonas kontus, Padome uzskata, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini nospriedusi, ka tas nebija pietiekami precīzs. Proti, tā kā bankas klientu informācijā ir norādīti to darba devēji, *Bank Mellat* esot varējusi pārliecināties, vai kāds no tās klientiem nav nodarbināts šajā organizācijā vai nav atbildīgais par iepirkumiem. Tādējādi šis pamatojums atbilstot judikatūrā definētajām prasībām, jo sniedz pietiekami daudz informācijas, lai varētu noteikt, vai apstrīdētie tiesību akti ir labi pamatoti.
- 65 Komisija apgalvo, ka Vispārējās tiesas ieņemtā nostāja pārsūdzētā sprieduma 77. punktā, atbilstoši kurai prasība atcelt tiesību aktu attiecībā uz atsevišķiem pamatojumiem ir pamatota, bet attiecībā uz citiem nē, nav loģiska. Padome nevarot tikt uzskatīta par tādu, kura nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu un pienākumu informēt attiecībā uz prasītāju par katru pamatojumu atsevišķi.
- 66 Iestāšanās rakstā Apvienotā Karaliste apstrīd arī Vispārējās tiesas secinājumu, ka otrais pamatojums esot pārmērīgi plašs, jo šis pamatojums esot jālasa kopsakarā ar tam sekojošajiem pamatojumiem.
- 67 Otrkārt, sadaļā “Piekluve lietas materiāliem” Padome apstrīd Vispārējās tiesas lēmumu pārsūdzētā sprieduma 63. punktā, ka, “lai novērtētu pienākuma norādīt pamatojumu un pienākuma ieinteresētajai vienībai paziņot tās pārkāpumu pamatojošos pierādījumus ievērošanu, papildus apstrīdētajos tiesību aktos esošajam pamatojumam ir jāņem vērā trīs priekšlikumi ierobežojošo pasākumu noteikšanai, kurus Padome ir paziņojusi prasītājam”.
- 68 Tā norāda, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini piemērojusi pārsūdzētā sprieduma 54. punktā minēto judikatūru, kas tika izveidota pirmajās lietās par terorismu, lai gan netika sniegts neviens pamatojums personu, vienību un struktūru, pret kurām tiek vērsti ierobežojoši pasākumi, iekļaušanas sarakstā pamatošanai un šādos apstākļos vārdi “pamatojums” un “pierādījumi” ir savstarpēji aizstājami. Šajā lietā tiesību aktos esot pamatojums, tādēļ neesot bijis nekāda attaisnojuma priekšlikumu par ierobežojošo pasākumu pieņemšanu paziņošanai, kam katrā ziņā neesot bijis nekādas pievienotās vērtības.
- 69 Kas attiecas uz informāciju, kas netika iekļauta Padomes pamatojumu izklāstā, tie ne tik neesot bijuši jāpaziņo atsevišķi, jo nevarot pēc savas ierosmes tikt prezumēts, ka Padome tos izmantoja kā pamatojumu un pierādījumus. Kā uzskata Padome, Vispārējai tiesai esot bijusi jāpiemēro judikatūra, ko tā minēja pārsūdzētā sprieduma 55. punktā, atbilstoši kurai, ja pamatojums ir pietiekami skaidrs, Padomei vienīgi pēc ieinteresētās personas lūguma ir jādod iespēja iepazīties ar visiem nekonfidencialajiem administratīvajiem dokumentiem par apstrīdēto pasākumu (spriedums *Bank Mellat/Padome*, T-390/08, EU:T:2009:401, 97. punkts).
- 70 Atsaucoties uz sprieduma lietā Komisija u.c./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 111. punktu, Apvienotā Karaliste norāda, ka attiecībā uz vienību, uz kuriem attiecas ierobežojoši pasākumi, sarakstiem ir izpaužams vienīgi pamatojuma, ko Padome ir sniegusi iekļaušanai šādos sarakstos, izklāsts, bet ne priekšlikumi iekļaut attiecīgās vienības.
- 71 *Bank Mellat* piekrīt Vispārējās tiesas argumentācijai. Tā norāda, ka, pat izskatīti kopā, otrais un trešais pamatojums nav pietiekami precīzi, jo trešais pamatojums, par kuru apgalvots kā par precīzāku, tika pamatoti klasificēts kā “pārmērīgi plašs”. Kas attiecas uz sesto pamatojumu, *Bank Mellat* norāda, ka Padome nav sniegusi nevienu pierādījumu apgalvojumam, ka bankas klientu dokumentācijā ir norādīti klientu darba devēju vārdi. Kas attiecas uz septīto pamatojumu, Padome to apelācijā neaizstāv.
- 72 *Bank Mellat* norāda, ka Padomei bija jāizsniedz priekšlikumi iekļaušanai šajos sarakstos pašā iekļaušanas dienā vai nedaudz pēc, jo tie ir vienīgie pierādījumi lietas materiālos. Kas attiecas uz Padomes apgalvojumu, ka *Bank Mellat* nebūtu nekādas nozīmes saņemt priekšlikumus iekļaušanai

sarakstā, *Bank Mellat* uz to atbild, ka ne Padomei ir jāvērtē, kuri pierādījumi lietas materiālos varētu būt noderīgi prasītājam. Ja Padomei tiktu ļauts izvēlēties, kuri pierādījumi lietas materiālos ir izmantojami, tas būtu pretrunā tiesībām uz aizstāvību.

- 73 *Bank Mellat* apstrīd argumentu, ka šajā lietā ir piemērojama no Vispārējās tiesas sprieduma *Bank Melli Iran/Padome* (T-390/08, EU:T:2009:401) izrietošā judikatūra, jo tai nebija pietiekami precīzas informācijas, kas tai ļautu lietderīgi paust savu nostāju par tās apsūdzībā izmantotajiem pierādījumiem. Tā uzsver, ka gan Vispārējā tiesa, gan Padome balstījās uz faktu, ka priekšlikumi iekļaušanai to vienību sarakstā, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus, ir pierādījumi, lai gan tā nebija.

– Tiesas vērtējums

- 74 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākuma norādīt nelabvēlīga akta pamatojumu, kas ir saistīts ar tiesību uz aizstāvību ievērošanas principu, mērķis ir, pirmkārt, sniegt ieinteresētajai personai pietiekamu informāciju, lai varētu noteikt, vai tiesību akts ir pienācīgi pamatots vai arī saistībā ar to, iespējams, ir pieļauti pārkāpumi, kuri ļauj apstrīdēt lēmuma spēkā esamību Savienības tiesā, un, otrkārt, ļaut Savienības tiesai veikt savu pārbaudi par šī tiesību akta likumību (skat. spriedumu *Padome/Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 75 LESD 296. pantā paredzētajam pamatojumam ir jābūt atbilstošam attiecīgā akta būtībai un kontekstam, kādā tas ticis pieņemts. Prasība norādīt pamatojumu ir izvērtējama, ievērojot attiecīgās lietas apstākļus, it īpaši attiecīgā akta saturu, izvirzīto pamatu būtību un interesi saņemt skaidrojumus, kas var būt akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu uzskaitīti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai akta pamatojums ir pietiekams, ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visu juridisko noteikumu kopumu, kas regulē attiecīgo jomu (skat. spriedumu *Padome/Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53. punkts un tajā minētā judikatūra). Nelabvēlīgs akts ir pietiekami pamatots, ja tas ir pieņemts attiecīgajai personai zināmos apstākļos, kas ļauj tai izprast attiecībā uz to noteiktā pasākuma apmēru (spriedums *Padome/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 71. punkts).
- 76 Kas attiecas uz ierobežojošiem pasākumiem, lai arī nav sīki jāatbild uz attiecīgās personas iesniegtajiem apsvērumiem, LESD 296. pantā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu jebkādos apstākļos, tostarp tad, ja Savienības tiesību akta pamatojums atbilst starptautiskas iestādes pamatojuma izklāstam, nozīmē, ka šajā pamatojumā tiek norādīti individuālie, īpašie un konkrētie iemesli, kādēļ kompetentās iestādes uzskata, ka attiecīgajai personai būtu jāpiemēro ierobežojošie pasākumi. Savienības tiesai tādēļ ir jāpārbauda, vai norādītais pamatojums ir pietiekami precīzs un konkrēts (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 116. un 118. punkts).
- 77 Šajā gadījumā, pārbaudot otro un trešo pamatojumu, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo Padome Vispārējā tiesā nav norādījusi, ka šie pamatojumi būtu jāaplūko kopsakarā.
- 78 Katrā ziņā, pat ja tiktu pieņemts, kā to apgalvo Padome, ka minētais trešais pamatojums esot jāsaprot kā tāds, kas paskaidro otrajā pamatojumā pārņemto rīcību, aplūkojot šos pamatojumus kopsakarā, *Bank Mellat* nebūtu varējusi konkrēti zināt, kādus bankas pakalpojumus tā ir sniegusi “ANO un [Savienības] sarakstos iekļautām vienībām” vai “vienībām, kuras rīkojas to interesēs vai pēc to norādījumiem, vai vienībām, kuras tām pieder vai kuras tās vada”. Šādos apstākļos Vispārējai tiesai nevar tikt pārņemts, ka pārsūdzētā sprieduma 73. punktā tā ir secinājusi, ka otrais un trešais pamatojums iekļaušanai šajos sarakstos ir pārāk neskaidrs.
- 79 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 76. punktā ir arī pareizi kvalificējusi sesto pamatojumu kā nepietiekami precīzu, tādēļ ka ar to nav identificētas personas, kuru kontus apkalpo *Bank Mellat*.

- 80 Pretēji tam, ko apgalvo Padome apelācijas sūdzībā, procedūrā ar mērķi noteikt līdzekļu iesaldēšanas pasākumus *Bank Mellat* savai aizstāvībai nav jāsalīdzina savi klientu saraksti ar ANO un Savienības sarakstos esošajiem vienību nosaukumiem vai arī jāpārbauda, vai kāds no tās klientiem netiek nodarbināts Aviācijas nozares uzņēmumu organizācijā.
- 81 Šāds iznākums būtu pretrunā šī sprieduma 76. punktā minētajai judikatūrai, kas prasa, lai tiesību akta pamatojumā būtu identificēti individuālie, īpašie un konkrētie iemesli, kādēļ kompetentās iestādes uzskata, ka attiecīgajai personai būtu jāpiemēro ierobežojošie pasākumi.
- 82 Visbeidzot, kas attiecas uz piekļuvi lietas materiāliem, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 84., 85. un 105. punktā ir pamatoti uzskatījusi, ka Padomei pirms ierobežojošo pasākumu noteikšanas bija jānodrošina, lai pierādījumi, kas izmantoti *Bank Mellat* apsūdzībā, varētu tai tikt paziņoti laicīgi, lai tā varētu lietderīgi paust savu nostāju, un ka ar trešā priekšlikuma, kas pievienots Padomes atbildes raksta uz repliku pielikumā, novēlotu paziņošanu tika pārkāptas prasītājas tiesības uz aizstāvību un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un tādēļ ietekmēts Lēmuma 2010/413, Īstenošanas regulas Nr. 668/2010, Lēmuma 2010/644 un Regulas Nr. 961/2010 tiesiskums, ciktāl šie tiesību akti skar *Bank Mellat*.

Par kļūdām Padomes veiktajā izskatīšanā

– Pārsūdzētais spriedums

- 83 Vēl arvien par pirmo pamatu – pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu Vispārējā tiesa kopsavilkumā *Bank Mellat* argumentu izklāsta šādi:

“97 Prasītāja apgalvo, ka Padome nav veikusi patiesu šīs lietas apstākļu izskatīšanu, bet ka tā esot aprobežojusies ar dalībvalstu iesniegto priekšlikumu pieņemšanu. Šīs pašas kļūdas attiecoties gan uz iepriekšējo izskatīšanu pirms to skarošo ierobežojošo pasākumu noteikšanas, gan uz šo pašu pasākumu periodisko pārskatīšanu.”

- 84 Vispārējā tiesa nosprieda šādi:

“101 Šajā lietā, pirmkārt, lietas materiālos nav norāžu, ka Padome ir pārbaudījusi informācijas, kura attiecas uz prasītāju un kura tai tika iesniegta pirms Lēmuma 2010/413 un Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 pieņemšanas, atbilstību un pamatotību. Tieši pretēji, kļūdainas norādes šajos tiesību aktos, ka prasītāja ir valsts banka, kuru neprecizitāti Padome nav apstrīdējusi, vedina konstatēt, ka nekāda pārbaude šādā ziņā nav notikusi.

102 Otrkārt, no šī sprieduma 90.–92. punkta izriet, ka, pieņemot vēlākos [apstrīdētos] tiesību aktus, Padome ir pārskatījusi lietas apstākļus atbilstīgi prasītājas apsvērumiem, jo tā ir svītrojusi norādes par to, ka prasītāja ir valsts banka, un ir izteikusies par savu argumentāciju saistībā ar bankas pakalpojumiem, kas sniegti kodolieroču izplatīšanā iesaistītām vienībām.

[..]

104 Šajos apstākļos ir jāpieņem prasītājas argumenti par kļūdām, kuras ir ietekmējušas Padomes veikto pārbaudi, attiecībā uz Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, bet pārējā daļā tie ir jānoraida.”

85 Pārsūdzētā sprieduma 106. punktā Vispārējā tiesa ir secinājusi, ka, pieņemot Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, Padome nav ievērojusi pienākumu pārbaudīt tai iesniegtās informācijas un pierādījumu attiecībā uz prasītāju atbilstību un pamatotību, tādējādi padarot šos tiesību aktus par prettiesiskiem.

– Lietas dalībnieču argumenti

86 Padome uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 100. un 101. punktā prasot, lai lietas materiālos būtu norādes, ka Padome ir pārbaudījusi tai iesniegtos pierādījumus. Tā norāda, ka neesot iespējams noteikt, kādas norādes būtu izdarāmas, lai parādītu, ka Padomes locekļi ir tiešām veikuši šādu pārbaudi, un ka turklāt atsevišķus pierādījumus esot snieguši konfidenciāli avoti, kuriem nav piekļuves visiem Padomes locekļiem.

87 *Bank Mellat* norāda, ka tiesību princips, ka Padomei esot jāpārbauda tai iesniegtās informācijas un pierādījumu atbilstība un pamatotība, nav ticis apstrīdēts. Tā uzskata, ka Vispārējai tiesai bija tiesības norādīt uz jebkādu pierādījumu neesamību par to, ka Padome ir veikusi pienācīgu pārbaudi, tās secinājuma, ka Padome nav šādi rīkojusies, atbalstam. Turklāt tā norāda, ka Padome atzīst, ka nav pārbaudījusi tai iesniegtajos priekšlikumos esošos apgalvojumus saistībā ar *Bank Mellat* noteikšanu par vienību, kurai piemērojami ierobežojošie pasākumi, tieši tādēļ, ka tai nebija piekļuves apgalvojumu pamatā esošajiem pierādījumiem, kas tika uzskatīti par konfidenciāliem.

– Tiesas vērtējums

88 No pārsūdzētā sprieduma izriet, ka *Bank Mellat* to vienību sarakstos, uz kurām tiek attiecināti ierobežojoši pasākumi, pieņemot Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, tika iekļauta, pamatojoties vienīgi uz dalībvalstu iesniegtajiem priekšlikumiem iekļaušanai sarakstā. Tomēr Vispārējā tiesa neparāda, kā šis apstāklis varētu būt viens no LESD 263. pantā paredzētajiem atcelšanas iemesliem.

89 Kā to secinājumu 95. punktā norāda ģenerālvokāte, nešķiet, ka informācijas vai pierādījumu, kas attiecas uz prasītāju un kas iesniegti Padomei, atbilstības un pamatotības izvērtēšana pirms Lēmuma 2010/413 un Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 pieņemšanas varētu būt būtisks procesuāls noteikums šo tiesību aktu pieņemšanā, kura neievērošana varētu padarīt tos prettiesiskus. Vispārējā tiesa nav pierādījusi, ka šāda procesuāla prasība būtu paredzēta LESD vai kādā atvasināto tiesību aktā.

90 Vispārējā tiesa nav arī pierādījusi, kā šis apstāklis varētu būt veicinājis pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, *Bank Mellat* tiesību uz aizstāvību vai tās tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, ko *Bank Mellat* ir norādījusi savā pirmajā pamatā, vai kādas citas tiesību normas pārkāpumu.

91 Tā kā Vispārējā tiesa nav pierādījusi nevienu LESD 263. pantā paredzēto atcelšanas pamatu, kas ietekmētu Lēmuma 2010/413 un Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 spēkā esamību, jo nav tikusi pārbaudīta prasītāju skarošo pierādījumu atbilstība un pamatotība, ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 100. un 101. punktā nospriežot, ka, pieņemot pirmo tiesību aktu, ar ko tika noteikti ierobežojoši pasākumi vienībām, kuras, kā apgalvots, piedalās kodolieroču izplatīšanā, Padomei ir jāizvērtē informācijas un pierādījumu, ko tai sniegusi dalībvalsts vai Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, atbilstība un pamatotība. Tādēļ Vispārējā tiesa ir pieļāvusi to pašu kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 106. punktā secinot, ka, pieņemot Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, Padome nav izpildījusi pienākumu pārbaudīt tai iesniegtās informācijas un pierādījumu attiecībā uz prasītāju atbilstību un pamatotību, tādēļ padarot šos tiesību aktus par prettiesiskiem.

Par acimredzamu kļūdu vērtējumā

– Pārsūdzētais spriedums

- 92 Pārsūdzētā sprieduma 112. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka, ņemot vērā, ka trūkst pamatojuma otrajam, trešajam, sestajam un septītajam pamatojumam, kurus Padome norādījusi attiecībā uz prasītāju, ir jāpārbauda tikai pirmā, ceturta un piektā pamatojuma pamatotība.
- 93 Minētā sprieduma 113. punktā tā nosprieda, ka pirmais pamatojums, atbilstoši kuram *Bank Mellat* esot valsts banka, balstās uz kļūdainu faktu konstatāciju un tādējādi nevar pamatot ierobežojošu pasākumu noteikšanu ar Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010 attiecībā pret prasītāju.
- 94 Kas attiecas uz ceturto pamatu par *FEE*, *Bank Mellat* piederošo meitasuzņēmumu, Vispārējā tiesa šī paša sprieduma 117. punktā nosprieda, ka, pirmkārt, tas ir pamatots ar vienkāršiem apgalvojumiem un, otrkārt, tas nav atsevišķs pamatojums attiecībā pret citiem pamatojumiem, kuri tieši attiecas uz prasītāju.
- 95 Kas attiecas uz piekto pamatu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 118. punktā nosprieda, ka Padome nav iesniegusi nevienu pierādījumu vai informāciju, kas pierādītu, ka *Bank Mellat* ir sniegusi pakalpojumus *OIEA*. Kas attiecas uz *Novin* sniegtajiem pakalpojumiem, minētā sprieduma 128. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka ir jāņem vērā *Bank Mellat* apgalvojums, ka tā nebija informēta par *Novin* iesaistīšanos kodolieroču izplatīšanā, iekams Drošības padome pret to nebija noteikusi ierobežojošus pasākumus.
- 96 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 131. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka prasītāja ir pierādījusi, ka tā ir rīkojusies nekavējoties, lai izbeigtu sniegt finanšu pakalpojumus *Novin* pēc tam, kad tā bija uzzinājusi par tās saistību ar kodolieroču izplatīšanu. Minētā sprieduma 137. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka ne pakalpojumi, kurus *Bank Mellat* sniedza *Novin* pirms ierobežojošo pasākumu noteikšanas attiecībā pret pēdējo minēto, ne prasītājas komercattiecību izbeigšanas ar *Novin* kārtība nav atbalsts kodolieroču izplatīšanai Lēmuma 2010/413, Regulas Nr. 423/2007, Regulas Nr. 961/2010 un Regulas Nr. 267/2012 izpratnē.
- 97 Ņemot vērā šos apstākļus, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 139. punktā secināja, ka, tā kā ne pirmais, ne ceturtais un arī ne piektais Padomes norādītais pamatojums nepamato ierobežojošu pasākumu noteikšanu attiecībā pret to, otrais pamats ir jāpieņem.

– Lietas dalībnieču argumenti

- 98 Kas attiecas uz ceturto pamatu par to, ka uz *FEE*, *Bank Mellat* pilnībā piederošo meitasuzņēmumu, attiecas Drošības padomes rezolūcija 1929 (2010), Padome atgādina, ka šī *FEE* noteikšana par vienību, uz kuru attiecas ierobežojošie pasākumi, ir pamatota tostarp ar faktu, ka “pēdējo septiņu gadu laikā *Bank Mellat* ir palīdzējusi Irānas kodolmateriālu, raķešu un aizsardzības nozares struktūrām veikt darījumus vairāku simtu miljonu dolāru vērtībā”. Kā uzskata Padome, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 117. punktā ir kļūdaini nospriedusi, ka šis pamatojums ir pamatots tikai ar vienkāršiem apgalvojumiem un nav neatkarīgs pamatojums attiecībā uz pārējiem pamatojumiem, kas skar *Bank Mellat* tieši. Tā atgādina īpašo nozīmi, kāda ir Drošības padomes rezolūcijām Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļā, kā arī Līgumu noteikumus.
- 99 Padome turklāt norāda, ka Vispārējā tiesa nav pienācīgi ņēmusi vērā darbību slepenību, tādēļ pierādījumi ir no konfidencialiem avotiem un nevar tikt paziņoti visos gadījumos. Tā uzsver arī savstarpējās uzticēšanās starp dalībvalstīm un iestādēm principu, kā arī lojālas sadarbības principu. Padome turklāt norāda, ka atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai nav absolūtu tiesību uz

pierādījumu izpaušanu. Ja šāds princips tiek izmantots apsūdzībā noziedzīgos nodarījumos, tas *a fortiori* ir piemērojams attiecīgajiem ierobežojošajiem pasākumiem, kas ir pagaidu aizsardzības pasākumi.

- 100 Tas pats attiecoties uz *OIEA* sniegtajiem bankas pakalpojumiem.
- 101 Kas attiecas uz *Bank Mellat* atzišanos, ka tā ir sniegusi bankas pakalpojumus *Novin*, kura ir norādīta Drošības padomes rezolūcijā 1747 (2007), Padome uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, aizstājot Padomes vērtējumu ar savu vērtējumu, nospriežot, ka tas, ka *Bank Mellat* ir agrāk sniegusi bankas pakalpojumus *Novin*, neattaisno apstrīdētos tiesību aktus, jo *Bank Mellat* ir pakāpeniski ierobežojusi un pēc tam izbeigusi savas attiecības ar *Novin* pēc tam, kad uzzināja, ka pēdējo ir noteikusi Drošības padome. Padome uzskata, ka bankas pakalpojumu sniegšana pirms *Novin* noteikšanas, proti, laikposmā, kurā izrādījās, ka tā ir iesaistīta Irānas ar kodolieroču izplatīšanu saistītās darbībās, parāda, ka *Bank Mellat* var nākotnē sniegt šādus pakalpojumus citām vienībām, kuras veic šādas pašas darbības. Padome ir pamatoti noteikusi aktīvu iesaldēšanu attiecībā uz *Bank Mellat* kā pagaidu aizsardzības pasākumu. Tas, vai *Bank Mellat* zināja vai nezināja par šo vienību iesaistīšanos šajās darbībās un vai bankas pakalpojumi tiek vai netiek izmantoti šādās darbībās, neesot izšķirošs faktors šādā ziņā.
- 102 Padome piebilst, ka Vispārējā tiesa ir pārāk šauri interpretējusi jēdzienu atbalsts Irānas kodolieroču izplatīšanas darbībām Lēmuma 2010/413, Regulas Nr. 961/2010 un Regulas Nr. 267/2012 izpratnē un ka, šādi rīkojoties, tā ir aizstājusi Padomes vērtējumu ar savu vērtējumu par faktiem, kas attaisno aktīvu iesaldēšanas noteikšanu kā pagaidu aizsardzības pasākumu, tādējādi rīkojoties pretrunā savai pašas judikatūrai (spriedums *People's Mojahedin Organization of Iran*/Padome, T-256/07, EU:T:2008:461, 138. punkts).
- 103 Komisija norāda, ka *Bank Mellat* darbības ir jāaplūko plašākā perspektīvā un tās nevar tikt pārbaudītas kā individuāli darījumi ārpus konteksta. Tā atgādina, ka *Bank Mellat* iekļaušanu bija paredzējusi arī Drošības padome. Tā šajā ziņā uzsver Drošības padomes rezolūciju nozīmi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem.
- 104 Komisija arī atgādina, ka ierobežojošie pasākumi ir neatņemama sastāvdaļa atbildē uz Irānas kodolieroču programmu, kas tiek pārvaldīta bez sadarbības ar SAEA. Banku iekļaušana sarakstos ir skaidrojama ar nepieciešamību Irānai izmantot bankas pakalpojumus, lai importētu urānu, tehnoloģijas un citus materiālus. Kā uzskata Komisija, tādu banku kā *Bank Mellat* izslēgšana no viena no galvenajiem finanšu tirgiem, kurā tiek veikti šī veida darījumi, ir racionāli saistīta ar starptautiskās sabiedrības mērķi novērst kodolieroču attīstīšanu un izplatīšanu. Tas, ka *Bank Mellat* sniedza bankas pakalpojumus *Novin*, pirms to identificēja Drošības padome, ir skaidra norāde, ka *Bank Mellat* spēj sniegt šāda veida pakalpojumus.
- 105 Kā uzskata Komisija, Padomei nebūtu jāpierāda, ka tieši konkrētie pakalpojumi un darījumi bija "tieši" saistīti ar kodolieroču izplatīšanu, kā to ierosina Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 135. un 137. punktā. Līdzsvars, kas ir jārod starp sarakstos iekļauto personu pamattiesību aizsardzību un nepieciešamību aizsargāt acīmredzamas Savienības intereses drošības jomā, prasa, lai Padomei būtu zināma rīcības brīvība, novērtējot, vai vienība, izmantojot savu finanšu pakalpojumu sniegšanas darbību, palīdz vienībām, kas ir iekļautas tādu vienību sarakstos, kurām tiek piemēroti ierobežojoši pasākumi, piedalīties kodolieroču izplatīšanas darbībās, pat ja attiecīgie darījumi paši par sevi nav tik tieši, kā to, šķiet, vēlas Vispārējā tiesa. Tā norāda, ka Tiesas veicamajai kontrolei ir jāprobežojas ar to, ka ir jāpārbauda, vai Padome nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā vai nepareizi izmantojusi pilnvaras. Kā uzskata Komisija, nevar tikt apgalvots, ka Padome ir nepareizi izmantojusi savas pilnvaras, iekļaujot sarakstos banku, kura daļēji pieder Irānas valstij un attiecībā uz kuru Drošības padome ir izteikusi savas bažas.
- 106 Apvienotā Karaliste atbalsta Padomi un Komisiju to analizē par bankas pakalpojumu sniegšanu *Novin*.

- 107 *Bank Mellat* apstrīd Padomes, Komisijas un Apvienotās Karalistes sniegtos argumentus.
- Tiesas vērtējums
- 108 Padomes argumentācija attiecas vienīgi uz Vispārējās tiesas vērtējuma par ceturto un piekto pamatojumu pamatotību.
- 109 Kas attiecas uz pierādījumiem, kas norādīti, lai attaisnotu *Bank Mellat* iekļaušanu šajos sarakstos, un pierādījumiem par šīs iekļaušanas pamatotību, ir jāatgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte nozīmē tostarp, ka Savienības tiesai ir jānodrošina, lai šis lēmums, kam attiecībā uz konkrētu personu vai vienību ir individuāla piemērojāmība, būtu balstīts uz pietiekami drošiem faktiem. Tas nozīmē, ka ir jāpārbauda pamatojuma izklāstā norādītie fakti, kas ir minētā lēmuma pamatā, tādēļ pārbaudē tiesā nav jāizvērtē tikai norādīto iemeslu abstrakta ticamība, bet arī tas, vai ir pamatoti šie apsvērumi vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šā paša lēmuma pamatojumam (šajā ziņā skat. spriedumus Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts; Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 64. punkts; Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 73. punkts; *Anbouba*/Padome, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 45. punkts; *Anbouba*/Padome, C-630/13 P, EU:C:2015:247, 46. punkts, kā arī *Ipatau*/Padome, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 42. punkts).
- 110 Šajā nolūkā Savienības tiesai ir jāveic šī pārbaude, vajadzības gadījumā pieprasot kompetentajai Savienības iestādei iesniegt atbilstošu – konfidenciālu vai nekonfidenciālu – informāciju vai pierādījumus, lai varētu veikt šādu pārbaudi (skat. spriedumus Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 120. punkts, kā arī Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 65. punkts).
- 111 Ja kompetentā Savienības iestāde nevar izpildīt Savienības tiesas lūgumu, tad šai tiesai ir jābalstās tikai uz tai paziņoto informāciju (skat. spriedumus Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 123. punkts, kā arī Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 68. punkts).
- 112 Kas attiecas uz ceturto pamatu par to, ka *FEE*, prasītājam pilnībā piederošs meitasuzņēmums, ir norādīta rezolūcijā 1929 (2010), Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 117. punktā ir konstatējusi, ka tas ir balstīts uz vienkāršiem apgalvojumiem. Proti, Padome nav sniegusi nevienu pierādījumu, kas ļautu Vispārējai tiesai pārbaudīt šī pamatojuma pamatotību. Šādā situācijā Savienības tiesai, kas, ņemot vērā apsvērumus un attaisnojošos pierādījumus, ko, iespējams, iesniegusi attiecīgā persona, kā arī kompetentās Savienības iestādes atbildi uz šiem apsvērumiem, ir tikusi aicināta pārbaudīt šo pamatojumu pamatotību, nebūs iespējams konstatēt šo pamatojumu pamatotību un tādēļ šie pamatojumi nevarēs būt pamats apstrīdētajam lēmumam par iekļaušanu (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 137. punkts).
- 113 Ciktāl Padome kritizē Vispārējo tiesu par to, ka tā pārsūdzētā sprieduma 117. punktā ir konstatējusi, ka ceturtais pamats nav neatkarīgs pamatojums attiecībā pret pārējiem pamatojumiem, ir jākonstatē, ka šis iebildums nav nekādi pamatots.
- 114 Turklāt, lai pamatotu *Bank Mellat* līdzekļu iesaldēšanu ar *FEE* līdzekļu iesaldēšanu, jo pēdējā minētā ir tikusi noteikta Apvienoto Nāciju rezolūcijā *Bank Mellat* darbības dēļ, rodas apļveida arguments, tādēļ prasītājas līdzekļu iesaldēšana nevar tikt pamatota ar *FEE* noteikšanu šajā rezolūcijā. Visbeidzot, pretēji tam, ko apgalvo Padome, *Bank Mellat* pieminēšana vien šajā rezolūcijā, atbilstoši kurai pēdējā minētā “ir ļāvusi Irānas vienībām, kuras ir saistītas ar kodolbruņojuma, raķešu un aizsardzības programmu, veikt darījumus ar simtiem miljonu dolāru”, atbilstoši šī sprieduma 109. un 112. punktā minētajai judikatūrai nav pietiekams attaisnojums tam, ka Savienība to identificē.

- 115 Apelācijas sūdzībā Padome norāda, ka pierādījumi par atbalstu, ko *Bank Mellat* ir sniegusi Irānas kodoldarbībām, nāk no konfidencialiem avotiem, kuru izpaušana ļautu identificēt personas, kas tos ir sniegušas, un tas tostarp apdraudētu šo personu dzīvību un drošību. Turklāt pierādījumus varētu būt nodevušas trešās valstis, kas atsakās tos publiskot. Šādā gadījumā būtu jārespektē konfidencialitāte, jo pretējā gadījumā tiktu apdraudēta starptautiskā sadarbība.
- 116 Kas attiecas uz pierādījumu konfidencialitāti, ir jākonstatē, ka šis arguments pirmo reizi ir norādīts apelācijas instancē. Taču atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, ja kādam lietas dalībniekam tiktu ļauts Tiesā pirmoreiz izvirzīt pamatus un argumentus, ko tas nav izvirzījis Vispārējā tiesā, tas varētu Tiesai, kuras kompetence apelācijas tiesvedībā ir ierobežota, lūgt risināt strīdu, kas ir plašāks par to, kuru ir izskatījusi Vispārējā tiesa. Apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē ir vienīgi izvērtēt juridisko risinājumu, kāds pirmajā instancē rasts attiecībā uz izskatītajiem pamatiem un argumentiem (spriedums *Zviedrija u.c./API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 126. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 117 Tāpēc arguments par pierādījumu konfidencialitāti ir nepieņemams.
- 118 Ņemot vērā šos apstākļus, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 117. punktā secinot, ka ceturtais pamatojums neattaisno ierobežojošu pasākumu noteikšanu attiecībā uz *Bank Mellat*.
- 119 Kas attiecas uz piekto pamatojumu par *OIEA* sniegtajiem finanšu pakalpojumiem, pārsūdzētā sprieduma 118. punktā Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka Padome nav iesniegusi nevienu pierādījumu vai jebkādu informāciju, lai pierādītu šādu pakalpojumu sniegšanu. Šajā ziņā Padome apelācijas sūdzībā tomēr ir norādījusi arī darbību slepenību, kas liedz paziņot pierādījumus no konfidencialiem avotiem, savstarpējo uzticēšanos un lojālu sadarbību starp dalībvalstīm un iestādēm, kā arī to, ka nav absolūtu tiesību uz pierādījumu izpaušanu.
- 120 Tā kā šis arguments pirmo reizi tika norādīts apelācijas instancē, atbilstoši šī sprieduma 116. punktā norādītajai judikatūrai tas ir jāatzīst par nepieņemamu.
- 121 Tādējādi Vispārējā tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz pierādīšanas pienākumu un pierādījumu vākšanu, pārsūdzētā sprieduma 118. punktā ir secinājusi, ka apgalvojumi par *OIEA* neattaisnoja ierobežojošo pasākumu noteikšanu attiecībā uz prasītāju.
- 122 Kas attiecas uz piekto pamatojumu par *Novin* sniegtajiem finanšu pakalpojumiem, Vispārējā tiesa ir izdarījusi vairākus secinājumus un vērtējumus par faktiem, ko Tiesa nevar pārbaudīt. Pārsūdzētā sprieduma 126. punktā tā ir konstatējusi, ka pakalpojumi *Novin* tika sniegti Irānas teritorijā. 128. punktā tā ir uzskatījusi, ka ir jāņem vērā *Bank Mellat* apgalvojums, ka tā nezināja par *Novin* saistību ar kodolieroču izplatīšanu, iekams Drošības padome nebija noteikusi ierobežojošus pasākumus pret to, jo Padome nebija iesniegusi pierādījumus un precīzu un konkrētu informāciju šajā ziņā. 129. punktā tā ir aprakstījusi veidu, kādā *Bank Mellat* ir slēgusi *Novin* kontus pēc ierobežojošo pasākumu noteikšanas pret pēdējo minēto. Pārbaudījusi piemērojamo tiesisko regulējumu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 134. un 135. punktā uzskatīja, ka pēdējie finanšu darījumi, kurus *Bank Mellat* veica *Novin* labā, bija atļauti un ka Padome un Komisija pat neapgalvo, ka attiecīgie maksājumi bija saistīti ar kodolieroču izplatīšanu.
- 123 Ņemot vērā iepriekš minētos faktus, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 137. punktā nosprieda, ka ne pakalpojumi, kurus *Bank Mellat* sniedza *Novin* pirms ierobežojošo pasākumu noteikšanas attiecībā pret pēdējo minēto, ne prasītājas komercattiecību izbeigšanas ar *Novin* kārtība nav atbalsts kodolieroču izplatīšanai Lēmuma 2010/413, kā arī Regulas Nr. 423/2007, Regulas Nr. 961/2010 un Regulas Nr. 267/2012 izpratnē.

- 124 Šo secinājumu apstrīd Padome, Komisija un Apvienotā Karaliste, pamatojot ar to, kaniecīga nozīme ir tam, vai *Bank Mellat* zināja vai nezināja par *Novin* iesaistīšanos kodolbruņošanās darbībās, neapstrīdot gan Vispārējās tiesas veiktos secinājumus un vērtējumu. Komisija tostarp apgalvo, ka banku, kuras sniedz finanšu pakalpojumus saistībā ar starptautisko tirdzniecību, iekļaušana to vienību sarakstos, kurām tiek noteikti ierobežojoši pasākumi, ir saistīta ar starptautiskās sabiedrības centieniem novērst kodolieroču attīstīšanu un izplatīšanu.
- 125 Tomēr apstrīdētajos tiesību aktos līdzekļu iesaldēšana attiecībā uz *Bank Mellat* ir noteikta, pamatojot ar to, ka ar savu rīcību tā sniedz atbalstu Irānas kodoldarbībām, kas rada kodolieroču izplatīšanas risku. Ņemot vērā faktu, ka, neraugoties uz to, ka *Bank Mellat* apstrīdēja piektā pamatojuma pamatotību, Padome nav sniegusi nevienu pierādījumu vai precīzu informāciju, kas ļautu pierādīt, ka pakalpojumi, kurus *Bank Mellat* ir sniegusi *Novin*, ir šāds atbalsts, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 138. punktā secinot, ka minētā sprieduma 137. punktā norādītie apstākļi neattaisno ierobežojošo pasākumu noteikšanu attiecībā uz *Bank Mellat*.
- 126 No tā izriet, ka Padomes argumentācija par Vispārējās tiesas vērtējumu ceturrtā un piektā pamatojuma pamatotībai ir jānoraida.

No apelācijas sūdzības pārbaudes izdarāmie secinājumi

- 127 No apelācijas sūdzības pārbaudes izriet, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 106. punktā secinot, ka, pieņemot Lēmumu 2010/413 un Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, Padome nav izpildījusi pienākumu pārbaudīt tai iesniegtās informācijas un pierādījumu attiecībā uz *Bank Mellat* atbilstību un pamatotību. Tādēļ ir jāpārbauda, vai minētā sprieduma rezolutīvā daļa var tikt atstāta spēkā, pamatojot ar to, ka minētā sprieduma pamatojumā nav pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.
- 128 No pārsūdzētā sprieduma izriet, ka Vispārējā tiesa ir atcēlusi apstrīdētos aktus, balstoties uz vairāku pamatojumu kopumu.
- 129 Tādējādi, lai gan Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 106. punktā ir kļūdaini secinājusi, ka trūkums Padomes lēmumā attaisnoja Lēmuma 2010/413 un Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 atcelšanu attiecībā uz *Bank Mellat*, tomēr pārsūdzētā sprieduma 105. un 107. punktā tā ir atcēlusi šos pašus tiesību aktus citu trūkumu dēļ; šajā ziņā Tiesa nekonstatē kļūdu tiesību piemērošanā. No minētā izriet, ka pārsūdzētā sprieduma 106. punktā konstatētais trūkums neskar minētā sprieduma rezolutīvo daļu.
- 130 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 131 Atbilstoši Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība ir pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.
- 132 Šī paša reglamenta 138. panta, kas ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, 1. punktā ir noteikts, ka lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 133 Tā kā *Bank Mellat* ir prasījusi piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums nav labvēlīgs, jāpiespriež Padomei segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt *Bank Mellat* tiesāšanās izdevumus abās instancēs.

- ¹³⁴ Atbilstoši Reglamenta 140. panta 1. punktam, kurš saskaņā ar šī reglamenta 184. panta 1. punktu arī ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.
- ¹³⁵ Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste un Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas abās instancēs.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) **apelācijas sūdzību noraidīt;**
- 2) **Eiropas Savienības Padome sedz savus, kā arī atlīdzina *Bank Mellat* tiesāšanās izdevumus;**
- 3) **Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste un Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas abās instancēs.**

[Paraksti]